

Dosarul nr. 2r-217/23
2-22063897-01-2r-18052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

DECIZIE

06 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Teodor Deli,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 251, mun. Chișinău, împotriva lui Teodor Deli cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Teodor Deli împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 06 mai 2022, SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 251, mun. Chișinău, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Teodor Deli, prin care a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Teodor Deli în beneficiul CCL nr. 251, mun. Chișinău, a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 10 605,76 lei, acumulată în perioada ianuarie 2021 – martie 2022, pentru ap. 82 din str. XXXXX, mun. XXXXX, încasarea de la Teodor Deli în beneficiul SA „Termoelectrica” a taxei de stat în mărime de 318,17 lei și a altor cheltuieli de judecată suportate în legătură cu înaintarea acțiunii (f. d. 2-3).

Prin hotărârea din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

S-a încasat din contul lui Teodor Deli în beneficiul CCL nr. 251, mun. Chișinău, suma datoriei pentru consumul energiei termice, în mărime de 10 605,76 lei.

S-a încasat din contul lui Teodor Deli în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, în sumă de 318,17 lei (f. d. 39, 42-46).

La 22 iulie 2022, Teodor Deli a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii sau, după caz, a unei încheieri de încetare a procesului (f. d. 41)

Prin încheierea din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Teodor Deli cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Teodor Deli și s-a comunicat apelantului Teodor Deli despre necesitatea lichidării neajunsurilor la depunerea cererii de apel, și anume prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 238,62 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii (f. d. 52-54).

La 24 noiembrie 2022, Teodor Deli a depus apel motivat împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei încheieri de încetare a procesului sau, după caz, de scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată (f. d. 61-63).

Prin încheierea din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Teodor Deli împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 64-66).

La 27 aprilie 2023, Teodor Deli a declarat recurs împotriva încheierii din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termen, admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, cu remiterea spre rejudecare a cauzei la Curtea de Apel Chișinău (f. d. 75).

În motivarea recursului, a invocat că este discriminat pe criteriul de stare materială precară și este lipsit de dreptul de acces liber și efectiv la justiție.

De asemenea, a obiectat că nu i-a fost comunicată hotărârea motivată din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, contrar prevederilor art. 236 alin. (8) din Codul de procedură civilă.

A notat că, deși la 16 noiembrie 2022, a depus cerere motivată de scutire de la plata taxei de stat, iar la 24 noiembrie 2022, a depus și apelul motivat, instanța de apel nu a examinat înscrisurile respective.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa lui Teodor Deli la 12 decembrie 2022 (f. d. 67), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent.

Totodată, din actele dosarului se atestă că la 12 aprilie 2023, Teodor Deli a luat cunoștință de materialele cauzei, respectiv și de încheierea din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 71).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 aprilie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul

Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa pârâtului Teodor Deli în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XX, care este indicată de recurent în cererea de apel și de recurs, fiind recepționate la 13 mai 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție DS8006817386AS (f. d. 26).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 22 iunie 2022, fiind publicat pe portalul instanțelor judecătorești în aceeași zi.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat, la 22 iunie 2022, copia dispozitivului hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la adresa de domiciliu a pârâtului (f. d. 40), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acestuia de către Teodor Deli.

Cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Teodor Deli la 22 iulie 2022, concomitent solicitând scutirea de la plata taxei de stat (f. d. 41).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși prin cererea din 22 iulie 2022, Teodor Deli a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului, acesta nu a anexat nicio probă care ar atesta starea sa materială precară și care ar justifica admiterea unei asemenea cereri.

Completul de judecată constată că prin încheierea din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Teodor Deli cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Teodor Deli și s-a comunicat apelantului Teodor Deli despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere, și anume prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 238,62 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii (f. d. 52-54).

La actele dosarului este anexată și dovada recepționării de către Teodor Deli a încheierii din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 14 noiembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr. DS8007559342AS (f. d. 56).

Suplimentar, Teodor Deli a luat cunoștință de materialele cauzei la data de 16 noiembrie 2022 (f. d. 58).

La 16 noiembrie 2022, Teodor Deli a depus o nouă cerere de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului, motivând că acesta are o situație materială dificilă, fiind refugiat și beneficiar al pensiei de XXXXX (f. d. 59).

La 24 noiembrie 2022, Teodor Deli a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 61-63).

Prin încheierea din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Teodor Deli împotriva hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, și anume nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel (f. d. 64-66).

În situația în care Teodor Deli a recepționat încheierea din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la 14 noiembrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul în care apelantul urma să prezinte dovada de plată a taxei de stat a început a curge la 15 noiembrie 2022 și a expirat la 24 noiembrie 2022 (zi de joi).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Teodor Deli nu a înlăturat în termen și volum deplin neajunsurile indicate în încheierea din 19 septembrie 2022 și, prin urmare, a restituit apelul depus de Teodor Deli, or, acesta s-a conformat doar parțial indicațiilor expuse, prezentând apelul motivat, fără însă a prezenta dovada achitării taxei de stat, deși a fost înștiințat legal despre termenul limită de lichidare a neajunsurilor.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră corecte constatările instanței de apel, precum că este inadmisibilă cererea depusă repetat de către Teodor Deli privind scutirea de la plata taxei de stat, or, apelantul urma să valorifice cu bună-credință drepturile sale procedurale și din start să prezintă probe confirmative care ar dovedi starea sa materială precară și care ar justifica admiterea cererii de scutire, odată cu depunerea cererii de apel nemotivate din 22 iulie 2022.

Relevanță speței prezintă prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că norma de drept citată supra stabilește expres că scutirea de la plata taxei de stat poate fi dispusă doar în baza probelor prezentate de către titularul cererii, nefiind admisă nicio derogare în acest sens.

Respectiv, circumstanțele elucidate mai sus resping alegațiile recurentului, precum că ar fi discriminat pe criteriul de stare materială și lipsit de dreptul de acces liber și efectiv la justiție.

Mai mult, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că Teodor Deli a avut un rol activ și implicat pe parcursul examinării cauzei, manifestat prin depunerea referinței (f. d. 28-29), cererilor privind luarea de cunoștință de materialele cauzei (f. d. 57, 72), cererilor de apel și recurs (f. d. 41, 61-63, 75).

Instanța de recurs precizează că, în jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță.

În atare circumstanțe, având în vedere faptul că încheierea din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele

de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Teodor Deli.

Se menține încheierea din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 251, mun. Chișinău, împotriva lui Teodor Deli cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni